

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2023-02-13
2023:07Swedsec Licensiering AB
Licenshavaren

BESLUT

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄL

Bakgrund

Licenshavaren var vid tiden för anmälan anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos Swedsec Licensiering AB (Swedsec). Hen har numera lämnat sin anställning.

Företaget har anmält att licenshavaren har haft allvarliga brister i sin hantering av kreditärenden. Bristerna har avsett säkerställande av varaktig inkomst, bedömning av återbetalningsförmåga och att inget påslag avseende månadsavgift till bostadsrättsförening har lagts till i kalkylen.

Med hänvisning till företagets anmälan har Swedsecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företagets anmälan

Företaget har i anmälan till Swedsec anfört i huvudsak följande.

Företaget upptäckte brister i licenshavarens hantering av kreditärenden. En djupare kontroll av ärenden under 2020 och 2021 visade att 76 procent av de granskade krediterna hade brister. Det fanns även ett liknande ärende 2022. Kontrollen visade att faktisk inkomst inte stämde med den som angetts i kalkylen vid ansökan vilket indikerar en bristande kontroll av varaktig inkomst i strid med kreditregelverket. Det framkom även att hen vid ett flertal tillfällen medvetet inte gjort något påslag avseende månadsavgift till bostadsrättsförening som ska läggas till i kalkylen.

Det har inte framkommit någonting som tyder på att hens agerande har skett systematiskt eller för egen vinning. Sammantaget är företagets uppfattning att licenshavaren har tagit till sig av

de påtalade bristerna men företagets förtroende för hen har påverkats. Företaget tilldelade hen en skriftlig varning och hen har därefter på eget initiativ valt att lämna företaget.

Licenshavarens inställning

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

Hen medger att hen har rundat reglerna om påslag avseende avgift till bostadsrättsförening och möjligen gjort affärsmässiga bedömningar själv. På lokal nivå har man inte betraktat dessa påslag som en viktig del i kreditbedömningen när en kalkyl varit stark. Exempelvis, om en kalkyl visat en kvar att leva på om 5000–6000 kr har hen kontrollerat bostadsrättsföreningens ekonomi och angett att ”bostadsrättsföreningspåslag ryms inom stark kalkyl” eller liknande.

När det gäller kontroll av inkomst och bedömning av återbetalningsförmåga är det inte orimligt att kunder taxerar olika från år till år. På företaget har man valt att tillstyrka löneavvikelse om 20 procent för att personalen ska kunna arbeta effektivt.

Det kontor där hen arbetade var under en längre tid underbemannat och fokus blev att ständigt släcka bränder. Hen har under sin tid på företaget alltid gjort sitt yttersta för att uppnå de mål som fanns, men har saknat den stöttning och vägledning när det gäller den praktiska handläggningen som hen hade behövt från arbetsgivaren.

Det låter orimligt att det har upptäckts brister i 76 procent av hens ärenden. Om det mot förmodan skulle stämma hänvisar hen till att det varit många yttre faktorer som påverkat kvalitén på hens arbete. Hen valde att lämna företaget bl.a. på grund av missnöje gällande organisationen.

Överväganden

Företaget har anmält att det upptäckt brister i 76 procent av granskade kreditärenden under 2020 och 2021. Företaget har lämnat ett exempel på ett sådant kreditärende men har i övrigt endast på ett allmänt plan angett vad bristerna består i. Licenshavaren har medgett att det funnits brister i kreditberedningen men anser att siffran 76 procent låter orimligt hög.

När det särskilt gäller bristerna avseende avgift till bostadsrättsförening tolkar disciplin-nämnden företagets anmälan så att det som avses är att något påslag för potentiella kommande höjningar av månadsavgiften till bostadsrättsföreningen inte har tagits med i kalkylen. Licenshavaren har medgett att hen medvetet har åsidosatt företagets regler i detta avseende i de fall då kalkylen i övrigt varit stark.

Av företagets anmälan och licenshavarens medgivanden framgår alltså att det har funnits brister i kreditberedningen, även om omfattningen av dessa brister inte är helt klar. Det är därmed utrett att licenshavaren har brutit mot företagets interna regler avseende kreditberedning, vilka har stöd i lag och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Kreditreglerna syftar till att säkerställa att företaget hanterar sina kreditrisker i enlighet med de externa reglerna. Överträdelserna är allvarliga och kan leda till att företaget tar på sig

oönskade kreditrisker. Disciplinnämnden ser särskilt allvarligt på att licenshavaren medvetet har frångått regelverket när det gäller vilka uppgifter som ska läggas in i kalkylen för att i stället göra egna bedömningar av kundens kreditvärdighet.

Disciplinnämnden anser samtidigt att det inte går att bortse ifrån de uppgifter som licenshavaren har lämnat, och som företaget inte har invänt emot, om att hans agerande har varit i enlighet med hur man har sett på underlaget för kreditbedömningen på lokal nivå. Med hänsyn till detta, och till vad företaget har anfört om att licenshavaren har tagit till sig av de påtalade bristerna, anser disciplinnämnden att påföljden bör bestämmas till en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Kristina Ståhl

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Kristina Ståhl, civilekonomen Ragnar Boman, f.d. börschefen Carl Johan Högbom, direktören Kajsa Lindståhl och f.d. chefsjuristen Jan Persson.